Vormvrije mer-beoordeling Windpark Autena te Vianen

Bij deze vormvrije mer-beoordeling wordt gebruik gemaakt van de selectiecriteria als bedoeld in bijlage III behorende bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling. Indien op grond van die selectiecriteria niet kan worden uitgesloten dat de hier aangevraagde activiteit belangrijke nadelige gevolgen (aanzienlijke effecten) voor het milieu kan hebben is het opstellen van een milieueffectrapport alsnog verplicht.
Bij de toetsing is gebruik gemaakt van de informatie die ten behoeve van toelichting bij het bestemmingsplan ter onderbouwing van de goede ruimtelijke ordening reeds was verzameld. Tevens is rekening gehouden met de aanvulling op het planMER die de provincie Utrecht heeft gemaakt ten behoeve van de partiële herziening van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 d.d. 10 maart 2014.

Wij hebben de voorgenomen activiteit conform de selectiecriteria in bijlage III behorende bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling beoordeeld op de volgende aspecten:

a. de kenmerken van de activiteit;
b. de plaats van de activiteit;
c. de kenmerken van het potentiële effect.

Ad a: Kenmerken van de activiteit
Bij de kenmerken van de projecten moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- de omvang van het project,
- de cumulatie met andere projecten,
- gebruik van natuurlijke hulpbronnen,
- de productie van afvalstoffen,
- verontreiniging en hinder,
- risico van ongevallen, vooral gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

Achtereenvolgens wordt op deze onderdelen nader ingegaan.

de omvang van het project
Het project bestaat uit 3 windturbines met een gezamenlijk opgewekt vermogen van minder dan 15 MW (maximaal 4,5 MW per windturbine). De ashoogte van de windturbines bedraagt ten hoogste 100 meter. De rotordiameter bedraagt ten hoogste 131 meter. De tiphoogte bedraagt daardoor ten hoogte 165,5 meter.

de cumulatie met andere projecten
Er zijn andere projecten in de directe omgeving waarmee de gevolgen van dit project zouden kunnen cumuleren. De windturbines zijn nabij de snelwegen A2 en A27 gelegen waardoor cumulatie van geluid zou kunnen optreden ter plaatse van nabijgelegen woningen. Voor het overige zijn er geen plannen of projecten waarmee cumulatie van gevolgen voor de omgeving zouden kunnen optreden.

gebruik van natuurlijke hulpbronnen
Het project maakt geen gebruik van natuurlijke hulpbronnen.

de productie van afvalstoffen
Het project levert, behalve in beperkte mate afgewerkte olie uit de draaiende systemen, geen afvalstoffen op.

verontreiniging en hinder
Het project leidt niet tot verontreiniging. In potentie kan het project wel leiden tot hinder voor de directe omgeving vanwege de emissie van geluid en slagschaduw. Er is daarmee sprake van een potentieel aanzienlijk effect op de woon- en leefomgeving.

risico van ongevallen, vooral gelet op de gebruikte stoffen of technologieën
De in Nederland toe te passen windturbines en ook die in dit project, zijn voorzien van veiligheidscertificaten op grond waarvan het risico van ongevallen als gevolg van het falen van de technologie of de windturbine op zich beperkt is. Er blijft echter een restrisico bestaan waarmee bij de plaatsing van de windturbines rekening moet worden gehouden door de windturbines op voldoende afstand van(beperkt) kwetsbare objecten te situeren. Er is daarmee sprake van een potentieel aanzienlijk effect op de veiligheid in de omgeving.

Ad a: Conclusie
De kenmerken van de activiteit leiden tot de conclusie dat er potentieel aanzienlijke effecten kunnen optreden op de woon- en leefomgeving voor wat betreft geluid, slagschaduw en veiligheid. Voor het overige zijn er geen bijzondere kenmerken op grond waarvan het opstellen van een milieueffectrapport reeds noodzakelijk is.

Ad b: Plaats van de activiteit
Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- het bestaande grondgebruik,
- relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied,
- het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:
    1. wetlands
    2. kustgebieden
    3. berg- en bosgebieden
    4. reservaten en natuurparken
    5. gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduide of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (= Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (= Habitatrichtlijn
    6. gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden
    7. gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid
    8. landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang

Achtereenvolgens wordt op deze onderdelen nader ingegaan.

het bestaande grondgebruik
De voor het project benodigde gronden worden thans agrarisch gebruikt. Het grondgebruik dat verloren gaat is relatief beperkt omdat slechts het benodigde oppervlak voor de funderingen onder de windturbines, kraanopstelplaatsen en de toegangsweg aan het agrarische gebruik zal worden onttrokken. Onder de rotorbladen van de windturbines kan het agrarisch gebruik worden voortgezet. Er is geen sprake van een potentieel aanzienlijk (negatief) effect op het bestaande grondgebruik.

relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied
De natuurlijke hulpbronnen van het gebied zijn de flora en fauna in het gebied, nabijgelegen onderdelen van de EHS en de op geruime afstand gelegen Natura2000-gebieden (Lingedijk & diefdijk, Zouweboezem en Uiterwaarden Lek). Voor het overige is er geen sprake van in de natuur aanwezige stoffen die van economisch nut kunnen zijn (in de breedste zin des woords bedoeld) en waarvoor het project enig gevolg zou kunnen hebben.
Vanwege de ligging van het windpark kan er in potentie een effect zijn op beschermde flora en fauna, de EHS en op de op iets grotere afstand gelegen diverse Natura2000-gebieden.

het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:

1. *wetlands*
2. *kustgebieden*
3. *berg- en bosgebieden*
4. *reservaten en natuurparken*
5. *gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (= Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (= Habitatrichtlijn*

6. *gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden*
7. *gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid*
8. *landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang*

Van gebieden als bedoeld onder 1, 2, 4, 6 en 7 is in de omgeving geen sprake.

Zoals hiervoor al aangegeven ligt het project op korte afstand van diverse Natura2000-gebieden (categorie 5) en onderdelen van de EHS. Dit betreft telkens tevens bosgebied (categorie 3).
Er is vanwege de afstand in potentie een aanzienlijk effect op (het opnamevermogen van) het nabijgelegen Natura2000-gebied en het nabijgelegen bosgebied.
De voorgenomen windturbines liggen in een gebied met de bestemming “Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap” waardoor mogelijk sprake is van een gebied als bedoeld in categorie 8. Er geldt tevens een archeologische beschermingsregime. Vanwege de ruimtelijke uitstraling van de windturbines en de kans op beschadiging van het archeologisch erfgoed vanwege de fundering voor de windturbines is er in potentie een aanzienlijk effect op het landschap.

Ad b: Conclusie
De plaats van de activiteit leidt tot de conclusie dat er potentieel aanzienlijke effecten kunnen optreden op “natuur” (flora en fauna in het gebied, EHS en Natura2000-gebieden). Tevens is er in potentie een aanzienlijk effect op het landschap vanwege de huidige bestemming. Voor het overige zijn er in relatie tot de plaats van de activiteit geen bijzondere omstandigheden op grond waarvan het opstellen van een milieueffectrapport reeds noodzakelijk is.

Ad c: Kenmerken van het potentiële effect
Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project moeten in samenhang met de criteria van de punten a en b hiervoor in het bijzonder in overweging worden genomen:
- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking),
- het grensoverschrijdende karakter van het effect
- de waarschijnlijkheid van het effect, duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Nadrukkelijk dient te worden stilgestaan bij de “potentieel aanzienlijke effecten”, zoals deze hiervoor zijn vastgesteld.

Gelet op de omvang en de plaats van de activiteit kunnen als potentieel aanzienlijke effecten worden aangemerkt:
1. Effecten op natuur (flora en fauna, EHS en Natura2000-gebieden)
2. Effecten op het landschap (uitstraling en archeologie)
3. Effecten op de woon- en leefomgeving (geluid, slagschaduw, veiligheid)

Overige potentieel aanzienlijke effecten om de omgeving moeten worden uitgesloten vanwege de (zeer) beperkte omvang van de effecten, zoals bijvoorbeeld voor, bodem, grondwater, water en luchtkwaliteit.
Hieronder worden de potentieel aanzienlijke effecten nader beschouwd, telkens met toepassing van de specifieke aandachtspunten zoals dat is vereist.

Ad 1. Effecten op natuur (flora en fauna, EHS en Natura2000-gebieden)

Door Bureau Waardenburg is een natuurtoets uitgevoerd naar de mogelijke effecten op de natuur. Daarbij is onderzoek gedaan naar de in het plangebied voorkomen flora en fauna, eventuele effecten op de onderdelen van de EHS in de nabijheid van het beoogde windpark en eventuele effecten op de op iets grotere afstand gelegen Natura2000-gebieden. Uit dit onderzoek is gebleken dat er, mits

enkele mitigerende maatregelen worden toegepast, geen belangrijke negatieve effecten zullen optreden op de beschermde flora en fauna in het gebied.
Tevens is gebleken dat effecten op de onderdelen van de EHS en de Natura2000-gebieden zijn uitgesloten. Er is daarmee met zekerheid, al dan niet in cumulatie met andere projecten, geen mogelijk aanzienlijk effect op “natuur” als gevolg van het beoogde windpark.

Conclusie Effecten op natuur (flora en fauna, EHS en Natura2000-gebieden)
De omvang (kenmerk) van het potentieel aanzienlijke effect blijkt bij nadere beschouwing en gebaseerd op de bekende informatie voor wat betreft flora en fauna, onderdelen van de EHS en Natura2000-gebieden niet aanwezig te zijn.
Er is met zekerheid geen sprake van een aanzienlijk effect (al dan niet in cumulatie met andere projecten) zodat er geen aanleiding tot het opstellen van een MER bestaat.

Ad 2. Effecten op het landschap (uitzicht en archeologie)

Uitzicht
Windturbines hebben vanwege hun omvang per definitie een effect op het bestaande landschap. De kernkwaliteiten voor het landschap in dit gebied zijn rust&stilte, openheid, landschappelijke diversiteit en veenweidekarakter.
Door de ligging van de windturbines nabij het stedelijke gebied van Vianen (beperkte aantasting openheid), de samenhang van de windturbines onderling (herkenbaarheid van de opstelling), de relatie met de A2 (beperkte verstoring van aanwezige rust&stilte) en het plaatsen van de windturbines binnen de strokenverkaveling op de aanwezige oude stroomrug is er geen sprake van een aanzienlijk effect op het landschap. De toegangsweg sluit aan bij de kavelstructuur in het gebied zodat ook dat niet leidt tot een aanzienlijk effect.

Archeologie
In het gebied worden de archeologische waarden beschermd, er is sprake van een middelhoge kans op het aantreffen van archeologische waarden. De windturbines zullen worden gefundeerd op betonnen platen die voorzien zijn van heipalen. Het gebruik van heipalen kan in potentie leiden tot een aanzienlijk effect op de archeologische waarden in het gebied. Op grond van bureauonderzoek en een verkennend booronderzoek moet worden geconcludeerd dat naar verwachting geen archeologische waarden zullen worden aangetast. Er is daarmee met zekerheid geen aanzienlijk effect op archeologische waarden.

Conclusie Effecten op het landschap (uitzicht en archeologie)
Er is, al dan niet in cumulatie met andere plannen of projecten, geen sprake van een aanzienlijk effect, althans er zijn in elk geval geen belangrijke nadelige gevolgen voor het landschap en de archeologische waarden in het gebied.

Ad 3. Effecten op de woon- en leefomgeving (geluid, slagschaduw, veiligheid)

In potentie zijn er aanzienlijke effecten op de woon- en leefomgeving mogelijk. De daarvoor maatgevende effecten worden hieronder puntsgewijs nader beschouwd. Overigens gelden er op grond van de uitgave “Bedrijven en milieuzonering” van het VNG richtafstanden van 300 meter voor geluid en 50 meter voor veiligheid bij een windturbine met een rotordiameter vanaf 50 meter. In dit geval is de rotordiameter maximaal 131 meter zodat aan de richtafstanden weinig waarde kan worden gehecht.

Geluid
De invloedssfeer van het geluid vanwege de exploitatie van de windturbines reikt tot op een afstand van circa 400 meter van elke windturbine. Op die afstand is de geluidsimmissie vanwege de windturbines gezakt tot onder het niveau zoals dat is vastgelegd in de geluidvoorschriften van het thans geldende Activiteitenbesluit. Deze normen gelden als aanvaardbaar op grond van de dosis-effectrelatie en zijn daarmee onafhankelijk van andere geluidsbronnen te toetsen.
Bij alle woningen in het gebied, ook die van de deelnemers in het project, wordt voldaan aan de geluidnormen uit het Activiteitenbesluit zonder dat er geluidbeperkende maatregelen nodig zijn.
Weliswaar is er sprake van een gebied waar de geluidsbelasting vanwege de snelwegen en industriële

activiteiten, maar ook cumulatief is er geen sprake van aanzienlijke effecten voor de omgeving. Er treedt een beperkte toename (1 tot 3 dB) van het gecumuleerde geluidniveau op.

Slagschaduw
Als gevolg van het draaien van de rotorbladen treedt er schaduwwerking in de omgeving op. De theoretische afstand waarbinnen slagschaduw kan optreden bedraagt 12 maal de rotordiameter, in dit geval dus maximaal circa 1.500 meter van elke windturbine. In potentie zijn enkele tientallen woningen binnen deze afstand gelegen. Naar het optreden van slagschaduw is een onderzoek uitgevoerd. Daaruit blijkt dat er bij circa 3 woningen sprake zal zijn van slagschaduw met een omvang van meer dan de geldende norm. De slagschaduw is eenvoudig te beperken met een automatische stilstandregeling. Afhankelijk van het model windturbine dat uiteindelijk zal worden geplaatst, is een stilstandsregeling voorzien die zal leiden tot een opbrengstverlies van maximaal circa 5%. De effecten van slagschaduw voor de omwonenden blijven dan beperkt tot circa 5 uur en 40 minuten per jaar.

Veiligheid
Met het oog op de externe veiligheid rond windturbines dienen op grond van het Handboek risiconormering windturbines afstanden te worden aangehouden ten opzichte van 'gevoelige bestemmingen'. Dit Handboek kan daarom ook worden gebruikt om te bepalen of er aanzienlijke effecten voor veiligheid zijn te verwachten.
Sinds 1 januari 2011 zijn in het Activiteitenbesluit de normen uit het Handboek vertaald naar wettelijke normen voor het plaatsgebonden risico. Het plaatsgevonden risico (PR) voor een kwetsbaar object mag niet meer dan 10^{-6} per jaar bedragen. Voor een beperkt kwetsbaar object is de norm maximaal 10^{-5} per jaar.
De PR 10^{-6}-contour rond windturbines komt voor windturbines overeen met een cirkel met een straal die ongeveer gelijk is aan de tiphoogte van de windturbine. Aangezien de maximale tiphoogte van de aangevraagde windturbines 165,5 m bedraagt, is de PR 10^{-6}-contour gelegen op een afstand van circa 150 m van een windturbine. Binnen deze afstand bevinden zich geen (beperkt) kwetsbare objecten en worden geen (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk gemaakt.
Vanwege de korte afstand van de windturbines tot de snelweg A2 is een verkeersveiligheidsonderzoek uitgevoerd. Daaruit is gebleken dat er geen sprake is van mogelijk aanzienlijke effecten op de verkeersveiligheid. Zelfs niet in de situatie indien er in de toekomst een verbreding van de A2 in de richting van de windturbines optreedt.

Conclusies Effecten op de woon- en leefomgeving (geluid, slagschaduw, veiligheid)
Het potentieel aanzienlijke effect van geluid, slagschaduw en veiligheid op de woon- en leefomgeving blijkt bij nadere beschouwing op basis van de onderzoeken die noodzakelijk waren voor de toelichting bij het bestemmingsplan niet aanwezig omdat voldaan wordt aan de geldende normen voor geluid, slagschaduw en veiligheid. De effecten op de verkeersveiligheid vanwege de ligging van de windturbines nabij de snelweg A2 zijn evenmin aanzienlijk. De effecten treden zeker op, maar zijn, ook in cumulatie met andere plannen of projecten in de omgeving, beperkt.

Samenhang potentieel aanzienlijke effecten, eventueel in combinatie met de omgeving
De potentieel aanzienlijke effecten tezamen bezien leiden onder meer vanwege de telkens geringe omvang van de effecten niet tot de conclusie dat ze cumulatief bezien belangrijke nadelige gevolgen voor de omgeving veroorzaken of kunnen veroorzaken.
Er zijn geen andere plannen of projecten in de omgeving die in samenhang met dit project kunnen leiden tot andere of grotere milieueffecten dan hiervoor beschreven. De hinder, belasting en/of verontreiniging van de voorgenomen activiteit is dermate beperkt terwijl andere projecten waarmee cumulatie zou kunnen plaatsvinden ontbreken, zodat van cumulatie geen sprake is.

Ad c: Conclusie
De potentieel aanzienlijke effecten als resultante van de beschouwing van de kenmerken en plaats van de activiteit treden bij nadere beschouwing op basis van bekende informatie niet op. Zowel elk

potentieel aanzienlijk effect afzonderlijk als de potentieel aanzienlijke effecten tezamen dan wel in samenhang met andere projecten blijken slechts te leiden tot beperkte nadelige gevolgen voor het milieu, in elk geval geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

Conclusie vormvrije mer-beoordeling
Gelet op de toetsingen moet worden uitgesloten dat als gevolg van Windpark Autena te Vianen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen optreden. Dit betekent dat er geen aanleiding of noodzaak bestaat tot het opstellen van een MER en/of het uitvoeren van een mer-beoordeling.